

bb. 26. kiállítások békéscsabán

vid/sze/e

1963. február 10.

vasárnap délelőtt a szovjetuniót bemutató kiállítás nyílt a békéscsabai munkácsy mihály muzeumban. a kiállítást, amely 70 nagy tablón többszáz fényképpel és színes másolatokkal szemlélteti a szovjetunió tájait, városait, népeinek életét, gazdasági és tudományos eredményeit, kulturális és szociális vívmányait, történelmi emlékeit és képzőművészetét, pankotai istván, az mszbt békés megyei szervezetének titkára nyitotta meg.

vasárnap a muzeum előterében a népi és a gyári iparművészet antik remekeiből kerámia-kiállítás is nyílt. ezen özvegy farkas gyuláné híres békéscsabai „tányérmuzeuma”, látható, melynek színes darabjait - köztük többszáz éveseket - félévszázadon át gyűjtötte az idős asszony. a gyűjteményt most megvásárolta a muzeum. /mti/

--

v é g e

- 14 -

M.T.I.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda, Budapest, I. Főm. utca 6-7. Telefon: 100-400, 360-600

A szerkesztést és kiadást a vezetőigazgató felel.

mti b e t t ö t t ö i h i r e k

1963. február 11.

bb. 1. az agrártudományi egyetem népi együttesének bemutatója az egyetemi színpadon

i lv/tm/gy/sr

1963. február 11.

az egyetemi színpadon február 16-án rendezik az agrártudományi egyetem népi együttesének bemutatóját. közreműködik az együttes tánckara, énekkara és népi zenekara./mti/

--

bb. 2. daniel safran hangversenye a zeneakadémián

i lv/tm/gy/sr

1963. február 11.

a zeneakadémián február 16-án tartják daniel safran szovjet gordonkaművész hangversenyét. a műsorban többek között beethoven, schumann és sztravinszkij művei szerepelnek. zongorán kísér nina musinian./mti/

--

bb. 3. világszínvonalon az újtipusu magyar telefonkészülék

i kf/kf/gy/vg

1963. február 11.

házánkban 1935 óta mindössze egy típusu telefonkészüléket gyártottak, s annak is inkább csak a formája tért el a régitől. a telefongyár fejlesztő szakemberei egy évi kutatómunka eredményeként most olyan újtipusu telefonkészüléket állítottak össze, amely már a mai modern követelményeknek is megfelel.

a cb 61 típusu telefon egészen újvonalu, modern áramvonalas. készítői arra is gondoltak, hogy könnyen lehessen tisztítani, portalanítani. a készüléken, a kagylótartó mögött, kis mélyedés van, amely lehetővé teszi, hogy egy kézzel is könnyen telemelhessek a telefont. érdekessége még, hogy műanyagból különféle pasztell színekben készíthető. bár még csak a mintapéldányok vannak készen, máris nagy érdeklődés mutatkozik. a posta évente mintegy 40 000 - 50 000 ilyen készülékre tart igényt. az újtipusu telefonkészülék tömeges előállítása azonban csak a jövő évben kezdődhet meg, mert addigra kapja meg az üzem a gyártáshoz szükséges osztrák fröccsgépeket, szerszámokat. a modern technológiával és berendezésekkel a mostani 30 perc helyett 3 perc alatt készíthető el egy-egy ilyen telefon műanyagháza.

/folyt. köv./

- 1 -

Ma

bb. 3. /világszínvonalon... 1. folyt./ gy

a cb 61 típusú telefonkészüléket az üzemben rögtönzött kiállításán hasonlították össze a szakemberek a legnevesebb külföldiekkel. a magyar telefon állta a versenyt, többek között a nyugatnémet siemens, a japán, a bolgár, az ndk, az amerikai kellogg telefonokkal. elektromos tulajdonságai, műszaki jellemzői alapján eléri a világszínvonalat és méltó vetélytársa az angol etelco készüléknek is, amelyet világszerte a legjobb márkának tartanak./mti/

..

bb. 4. új idegenforgalmi látványosság szegeden - harmincholdas rózsaligetet telepítenek a fűvészkert mellett

vid j/gy/ká

1963. február 11.

új, látványos idegenforgalmi nevezetességgel gazdagodik szeged. a város híres virágtermesztő gazdái, a haladás termelészövetkezet tagjai, nagyszabású vállalkozáshoz kezdenek: 30 holdas reprezentatív rózsaligetet létesítenek. helyét már kijelölték újszegeden, a józsef attila tudományegyetem világ-hírű fűvészkertje mellett. a botanikus kertet évente tízezrek látogatják, különösen a szabadtéri játékok idején, s a vendégek egyben megtekinthetik majd a hatalmas, színpompás virágparkot is. mintegy 200 nemes rózsafajtát, a legújabb, a „legdivatósabb”, színűket ültetik el, s a munkát rövidesen - amint az idő engedi - megkezdik.

a termelészövetkezet főkertészének, bodai kálmánnak számítása szerint évente legalább 4 millió forint értékű virágot szállíthatnak innen a fővárosba és külföldre. a nyári ünnepi játékok idején minden esztendőben megrendezik a vásárlással, bemutatással és tanácskozással egybekötött „rózsák napját”,
/mti/

..

bb. 5. pályázati hirdetések

1 vt/gy/sr

1963. február 11.

a művelődésügyi minisztérium a következő egyetemeken és főiskolákon betöltendő tanári, illetve docensi állásokra hirdet pályázatot:

/folyt. köv./

- 2 -

MO

bb. 5. /pályázati... 1. folyt./ gy

a budapesti műszaki egyetem

vegyészmérnöki karán: az élelmiszerkémia tanszék; a gépészmérnöki karon: a textiltechnológia és könnyűipari tanszék, a matematika tanszék, az ipari üzemgazdaságtan tanszék, a mechanika tanszék, a kalorikus gépek tanszék, a gépelemek tanszék, az épületgépészeti tanszék, a vegyipari gépek és mezőgazdasági iparok tanszék, a mezőgazdasági gépek tanszék, a műszaki mechanika tanszék, a vasúti géptan tanszék, a hőerőművek tanszék, a vízgépek tanszék; a villamosmérnöki karon: a villamoskari géptan tanszék, a villamosipari anyagtechnológiai tanszék, a vezetéknélküli híradástechnika tanszék, a műszer- és finommechanikai tanszék, a matematika tanszék, a villamosmérnökkari műszaki mechanika tanszék, a mikrohullámu híradástechnika tanszék, a fizika tanszék, az elméleti villamoságtan tanszék, a nagyfeszültségű technika és készülékek tanszék, a ~~vezetékes híradástechnika tanszék, az automatizálási tanszék, a pedagógiai tanszék.~~

az építőipari és közlekedési műszaki egyetem

építészmérnöki karán: a rajztanszék, az építésztörténeti tanszék; a mérnöki karon: az alagútépítés-, földművek- és talajmechanika tanszék, a mechanika tanszék, a II. geodézia tanszék, a II. hidépítéstan tanszék, az I. vízépítéstan tanszék, az ábrázoló mértani tanszék; a közlekedés-üzemmérnöki karon: a technológia- és járműjavítási tanszék.

a miskolci nehézipari műszaki egyetem

kohómérnöki karán: a kémiai tanszék, a fémkohászattani tanszék; a gépészmérnöki karon: a mechanikai-technológiai tanszék, a gépüzemtan tanszék, a matematika tanszék, a fizika tanszék, a gépelemek tanszék, a vegyipari gépek tanszék.

a veszprémi vegyipari egyetemen

az ásványolaj és szénttechnológiai tanszék, a fizikai kémia tanszék, az általános és szervetlen kémia tanszék.

/folyt. köv./

- 3 -

MO

bb. 5. pályázati... 2. folyt./ gy

az eötvös loránd tudományegyetem

természettudományi karán: a szerveskémia tanszék, a szervetlen és analitikai kémiai tanszék, az általános és szervetlen kémiai tanszék, a fizikai, kémiai és radiológiai tanszék, a kolloid-kémiai és kolloidtechnológiai tanszék, a kémiai technológiai tanszék, az általános természeti földrajz tanszék, a valószínűségi számítás tanszék, az analízis I. tanszék, az alkalmazott növénytan és szövetfejlődéstani tanszék; a bölcsészettudományi karon: a II. magyar nyelvtudományi tanszék, a francia tanszék, a tárgyi néprajzi tanszék, az új és legújabbkori magyar történeti tanszék, az új és legújabbkori egyetemes történeti tanszék, a történeti segéttudományi tanszék; az állam- és jogtudományi karon: az államigazgatási és pénzügyi jogi tanszék, a magyar államjogi tanszék, az állam- és jogelméleti tanszék.

a pécsi tudományegyetem

állam- és jogtudományi karán az állam- és jogelméleti tanszék.

a szegedi józsef attila tudományegyetem

állam- és jogtudományi karán az államjogi tanszék, természettudományi karán a bolyai intézet, a földrajzi intézet.

a marx károly közgazdaságtudományi egyetemen

a politikai gazdaságtan tanszék, a külkereskedelem gazdaságtana tanszék, a népgazdaság tervezése tanszék, az ipargazdaságtan tanszék, a nemzetközi gazdasági és politikai ismeretek tanszék, a statisztikai tanszék, a filozófiai tanszék, a nyelvi tanszék.

a debreceni kossuth lajos tudományegyetem

bölcsészettudományi karán a II. sz. magyar irodalomtörténeti tanszék; természettudományi karán: az algebrai és számelméleti tanszék, a valószínűségi számítás és alkalmazott matematikai tanszék, a természeti földrajzi tanszék.

az egri tanárképző főiskolán

a kémia tanszék, a műszaki ismeretek és gyakorlatok tanszék, az orosz nyelvészeti tanszék.

/folyt. köv./

- 4 -

mo

bb. 5. /pályázati... 3. folyt./ gy

a pécsi tanárképző főiskolán

a magyar irodalmi tanszék

a gyógypedagógiai tanárképző főiskolán

a gyógypedagógiai tanszék.

a pályázatok részletes ismertetése a február 1-én megjelent művelődésügyi közlönyben található. bővebb tájékoztatást a pályázatokkal kapcsolatban az illetékes karok dékáni hivatalai, illetve a főiskolák igazgatóságai adnak./mti/

..

bb. 6. magyar találmányu árammérő-hitelesítő gyártását kezdték meg gödöllőn

vid te/gy/ki

1963. február 11.

az áramfogyasztást mérő órák pontosságát különlegesen finom műszerrel vizsgálják, ezt a műszert csak néhány országban gyártják, ezért meglehetősen drága. a külföldi hitelesítőknél nagy hátránya, hogy csak négyféle méréshatáron használhatók, s ezért nem tudják egészen pontosan kimutatni az árammérők számolási hibáit. a ganz árammérő gyár kossuth-díjas főkonstruktorának, mondj ferencnek vezetésével három mérnök olyan hitelesítő szerkesztett, amely az eddig használt műszereknél sokkal pontosabb, bármilyen méréshatáron, bármilyen terhelésnél minimális eltéréssel kimutatja a mérési pontatlanságokat. a különleges vasanyagok felhasználásával készülő új műszer lényegesen könnyebb is, mint a külföldi típusok. a találmányként elfogadott magyar árammérő-hitelesítő üzemszerű gyártását már megkezdték a gödöllői ganz árammérő gyárban./mti/

..

bb. 7. tíz év után ismét farkasok járnak a mecsekben

vid j/gy/ká

1963. február 11.

a mecsek legzordabb részén, a zengő környékén, farkaspár tűnt fel a napokban. ritka vad ez a mecsekben, utoljára 1952 nagy telén járt farkas ezen a vidéken. /folyt. köv./

- 5 -

mo

bb. 7. /tiz év után... 1. folyt./ gy

először a hosszuhetényi zengő gyöngye termelőszövetkezet majorjánál próbálkoztak. Arnold János éjjeliőr eleinte jól megtermett rókáknak vélte és kiáltozással igyekezett elűzni őket. csak később döbbsent rá, hogy farkasokkal áll szemben. az éjszaka folyamán még visszatértek a ragadozók, de az éjjeliőr ébersége megakadályozta, hogy eljussanak az istállókhöz és az ólakhoz. a farkaspár másutt is feltűnt, de kárt eddig még nem okozott.

az ordások feltűnésének híre nagy izgalmat keltett a vidéken. a hosszuhetényi vadászok és vadőrök a rendőrökkel együtt éjszakai őrséget tartanak. különösen féltik a termelőszövetkezet juhodályát, amely távolesik a falutól és ahol 900 birkát tartanak jelenleg. a fokozott védelem miatt a háziállatok között nem is tehetnek kárt a farkasok, annál nagyobb veszély fenyegeti a szelid erdei állatokat, különösen az őzeket, amelyek a hosszú tél következtében legyengültek és könnyen zsákmányul esnek a ragadozóknak. a farkasok feltehetően most is a horvátországi hegyekből jöttek át a befagyott dráván, akár csak 1952-ben./mti/

- 6 -

bb 8. erzsébetváros története címmel kiállítás nyílik a fővárosban
i lv/tm-lm sr
1963. február 11.

a főváros 7. kerületi tanácsának népművelési osztálya a kerületi művelődési házzal együttesen erzsébetváros története címmel kiállítást rendez. érdekes adatokat, képeket, festményeket és grafikákat gyűjtöttek össze a 7. kerület történetéről, fejlődéséről s ebből 24 tablót készítettek. többek között bemutatják a régi magyar színház, a király színház, az emke kávéház, továbbá a kerület több neves épületének egykori képét. a magyar tanácsköztársaság kerületi vonatkozásairól, a horthy-korszak egyes eseményeiről és a budapesti gettó életéről készült felvételek is szerepelnek a kiállításon, amelyet február 16-án a kerületi művelődési házban nyitnak meg.
mti/

bb 9. törpevizmü-társulás sárospatakon
vid fm/tné-lm fm

1963. február 11.

sárospatak és környéke vízben szegény vidék. a hajdani „iskolavárosnak”, mindössze öt olyan furott kutja van, amelyeknek vize megfelel az egészségügyi követelményeknek. a borsod megyei tanács napirendre tűzte a község vízellátásának megjavítását. az elmúlt években kutatásokat végeztek a bodrog bal partján és a munka eredménnyel járt. megfelelő mennyiségű egészséges ivóvizet találtak, amely nemcsak sárospatak, hanem a közelében levő végardó község ellátására is elegendő. ezért a tanács elhatározta, hogy sárospatakon törpevizmü társulást szervez, és a lakosság pénzbeli hozzájárulásával, valamint a helyi anyagok felhasználásával és állami támogatással bevezeti a községbe a vizet. a tervek szerint a bodrog partján három kutat fúrnak, szivattyuházat és vitzisztítóművet létesítenek, a község belterületén pedig 600 köbméteres tárolómedencét építenek. 22 kilométernyi csővezetékét fektetnek le és azokra 60 közkutat kapcsolnak. a vízmü a közeli végardót is ellátja vízzel. a lakosság nagy örömmel fogadta a megyei tanács kezdeményezését és a napokban megkezdték a törpevizmü társulás szervezését./mti/

8.20/n

-7-

bb 10. iparunk hire a nagyvilágban - harminc ország 500 szaklapjának beszámolója magyarországról

i sz/tr-lm vg

1963. február 11.

a külföldi lapok szerkesztői gyakran fordulnak a magyar kereskedelmi kamarához és tájékoztatást, cikkeket kérnek különböző magyar ipari kereskedelmi szakemberektől. a magyar kereskedelmi kamara tájékoztatási főosztálya az ilyen kívánságnak eleget tesz, sőt figyelemmel kíséri a cikkek sorsát is. az múlt évben 30 ország mintegy 500 szaklapja több ezer cikkben foglalkozott magyar-vonatkozású gazdasági kérdésekkel. a legtöbb cikk gép-, műszer- és vegyiparunk termelésével, az üzemek fejlesztésével, új gyártmányok megjelenésével foglalkozott. rendszeresen írnak a külföldi lapok a magyar ipar, a magyar külkereskedelem külföldi kiállításairól, a nemzetközi vásárok magyar árubemutatóiról, valamint a budapesti ipari vásárról is.

az angol lapok közül például a british chemical engineering a közelmúltban a borsodi vegyikombinát építéséről, a dunai vasmű erőművénél alkalmazott találmányról, a heller-forgó féle hűtőtoronyról közölt cikket. a skinner, s silk fényképekkel illusztrált cikkeket jelentetett meg a magyar textilipari gépekről, a konfekcióiparban használt fazonírozó gépről, a mechanikus vasalópréssről, és a richards finomposztógyár fonodájáról. a belga mécanic pedig többek között a magyar szerszámgyártásról és műanyagformázó gépekről számolt be. az eak lapjai közül a the update mezőgazdasági gépgyártásunkkal, alumíniumiparunk fejlődésével és a hajóépítéssel foglalkozott, s egyben arról is hírt adott, milyen hajók készültek egyiptom számára. a francia szaksajtó is mind nagyobb teret szentel a magyar gazdasági élet ismertetésének. csupán három hónap alatt 44 lapban 92 hír jelent meg. több cikket közölt például az industrie chimique, a techniques mondiales és a chimie et industrie. amerikai, brazil, német, holland, osztrák, olasz, argentin, csehszlovák, lengyel szaklapok is gyakran adnak hírt a magyar iparról.

a magyar kereskedelmi kapcsolatok bővülése némiképp a szaksajtó cikkein is lemérhető. az utóbbi években például, miután növekszik árucserénk a tengerentúli országokkal, az ottani szaklapok is mind sürűbben írnak hazánkról. csupán egy évnegyedben tíz indonéz lap közölt magyar-vonatkozású hírt, s ugyanakkor 13 indiai folyóiratban 42 cikk jelent meg hazánk gazdasági életéről, export-cikkeiről. a magyar szakemberek munkájával ujabban, - amióta kereskedelmi kapcsolataink kialakultak - a sajto útján megismerkedhetnek a japánok, a kubaiak, és sok más távoli ország lakosai./mti/

--- 1 To

8.26/n

-8-

bb. 14. építőipari központi telep szegeden

vid/n/ki

1963. február 11.

építőipari központi telep készült el szegeden a csongrád megyei építőipari vállalat számára. a mintegy huszmillió forintos beruházással készült építőipari kombinátban nagy mozaiküzem, vasbeton előgyártó, gépjavitó, lakatos és bádógos műhely, felfeldolgozó és több más, korszerűen felszerelt üzem segíti a vállalat munkáját. mindezek korábban a város területén szétszortan működtek.

a központi üzem jelentősen elősegíti a vállalat idei - száz millió forint értékű építkezéssel növelt - tervének teljesítését. a központi mintatelep munkájában szerzett tapasztalatokat majd az ország más építőipari vállalatainál is hasznosítják m.a.j./mti/

bb. 12. tizenötezer kaktusz egy szombathelyi állatorvos gyűjteményében

vid/j/n/ká

1963. február 11.

tizenöt évvel ezelőtt vált szenvedélyes kaktuszgyűjtővé dr. kiss józsef szombathelyi állatorvos. három kaktuszt kapott akkor névnapjára ajándékba, s ma már mintegy 15.000 kaktusból álló gyűjteménye van. 50-100 éves növény több is akad közöttük. gyűjteményének legértékesebb példánya a peruból, chiléből származó ugynevezett fehér hajás kaktuszok. a különböző fajták egész éven át virágoznak, piros, sárga, fehér, rózsaszín, bordó színű virágok jelennek meg a husos száron. dr. kiss józsef kiterjedt kapcsolatot tart számos hazai és külföldi kaktuszgyűjtővel./mti/

bb. 13. általános műveltségüket is fejlesztik a borsodi kórusok tagjai -minősítő seregszemlét rendeznek májusban

i vid/fm/n/fm

1963. február 11.

borsod megye üzeimeiben és termelőszövetkezeteiben mintegy száz énekhar működik több mint háromezer taggal. a megyei tanács művelődésügyi osztálya elhatározta, hogy az idén a hagyományos dalostalálkozó helyett ugynevezett minősítő seregszemlét rendez, amelyeknek célja, hogy a kórustagok fejlesszék általános műveltségüket is. a seregszemlékre májusban kazincbarcikán és sátoraljaujhelyen kerül sor. a részvevő kórusok egy-egy bartók-, kodály-, és bárdos-művet is beiktatnak műsorukba. a dalosoknak többek között ismerniük kell az előadott művek szerzőinek életét és munkásságát. körülbelül 30-40 kórus jelentkezésére számítanak. a legjobbakat arany-, ezüst- illetve bronzjelvénnel és oklevéllel tüntetik ki./mti/

8.34/n

-9-

le

bb. 15. eredményes baromfikeresztezések mosonmagyaróvárott - a sárgamagyar cornis és a rhode-islandi cornis csibék gyorsabban érik el a kívánt súlyt

vud/j/rj ká

1963. február 11.

nagyüzemi gazdaságainkban egyre nagyobb tért hódít a baromfitenyésztés, de többségük jelenleg még csak félintenzív tartási és takarmányozási viszonyokat tud biztosítani. Ilyen körülmények között a kevésbé igényes, vegyes hasznú fajták tartása a megfelelő, ez azért is indokolt, mivel termelőségüket egyaránt foglalkoznak hus- és tojástermeléssel.

a mosonmagyaróvári agrártudományi főiskola állattenyésztési tanszékéhez tartozó baromfikísérleti telepen több mint 10 éve foglalkoznak vegyes hozamu baromfifajták nemesítésével. a telep. nevéhez fűződik a háború alatt kipusztult sárgamagyar rajta újbóli kitenyésztése és nemesítése, valamint a hollandiából behozott rhode-islandi állománynak fajtafenntartó nemesítése. olyan fajtákat hoztak létre, amelyek rendkívül gyorsan tollasodnak, s a csibék korábban érik el a vágási súlyt.

1962-ben az állattenyésztési tanszék kutatásokat kezdett a sárga-magyar és a rhode-islandi baromfi más fajtákkal történő keresztezésével. a cél az, hogy a keresztezésből várható heterozishatást felhasználva, az árutermelő üzemeknek jó hus- és tojástermelő fajtákat juttassanak. a keresztezések során a sárga-magyar és a rhode-islandi elit törzseket fehér plymouth és cornis kakasokkal párosították. a vizsgálat során több mint 12 000 adat került feldolgozásra. különösen jó eredményt mutattak a sárga-magyar cornis és a rhode-islandi cornis keresztezések. ezekből a keresztezésekből származó legjobb családok szaporulata tizhetes korban eléri az 1.20-1.30 kilogrammos átlagsúlyt. a sárga-magyar plymouth és a rhode-islandi plymouth keresztezések is 10-15 százalékkal jobb eredményt adtak a fajtatisztia kontrolcsoportokénál. a legjobb eredményeket adó családokat most a lehető leggyorsabban szaporítják, hogy azok mielőbb kikerüljenek a gazdaságokba. /mti/

--

bb. 16. összegyűjtik a népi gyógymódok hagyományait szolnok megyében

vid/fm/tné/rj fm

1963. február 11.

a magyar tudományos akadémia kutatási programjának megfelelően a néprajzi múzeum és a szolnoki damjanich jános múzeum munkatársai szolnok megyében megkezdik a népi gyógymódok, állatgyógyászati módszerek hagyományainak gyűjtését. felkeresik többek között a tiszamenti községeket, ahol mint például tiszaroffon is - a 18-19. században valóságos népi „orvos”, - dinasztikák működtek. ezeknek utolsó leszármazottai akik ma is élnek - a századkoruk idején még üzték „gyógyító”, mesterségüket. /mti/

--

8.44/n

-10-

bb. 17. új eljárás a szénpor-robbanások megelőzésére

vid/te/rj ki

1963. február 11.

jelentős új módszert dolgoztak ki a tatabányai központi bányamentő állomáson a szénpor-robbanások megelőzésére. egy esetleges sujtólégrobbanásnál ugyanis a vágatok falán levő szénport a nagy légnyomás felkavarja és ez sorozatos szénpor-robbanást okozhat, ami veszélyesebb, mint a sujtólégrobbanás. az eddigi eljárásokkal ezt úgy igyekeztek megelőzni, hogy vízzel permetezték a vágatokat és kőporral hintették be. sujtólégrobbanásnál a szénporral együtt felkavart kőpor sűrű, úgynevezett kőporfüggőnyt képez, ami megakadályozza a robbanás terjedését.

a tatabányai bányamentő állomáson egy évig tartó munkával olyan vegyszert kísérleteztek ki, amely tökéletesen leköti a vágatok falán a szénport. a vegyszert kis kéziszivattyúval permetezik a vágatfalra. egyszeri permetezéssel - a szénpor mennyiségétől függően - két-négy hónapig nedves marad a vágat fala és az ujonnan rászálló port is leköti. a vegyszer a leg-erősebb légáramlatnál is „fogva tartja”, a szénport, nem engedi felkavarni. a kísérletek befejeződtek és a budapesti egyesült vegyiművekben rövidesen megkezdik az új anyag gyártását. ezt a réginél egyszerűbb és biztonságosabb módszert a tatabányai bányákban később územszerűen alkalmazzák. /mti/

--

bb. 18. 3000 holddal bővítik az idén a dohánytermő-területet, csaknem másfélezer szerfás szarítópajtát építenek a nyírségben

i/cs/j/rj ká

1963. február 11.

a dohánygyárak, illetve a beválto-vállalatok csaknem mindenütt befejezték már az ez évre szóló dohánytermesztési és értékesítési szerződések kötését. az élelmiszerügyi minisztérium dohányipari igazgatóságán közölték, hogy az idén 3000 holddal növelték a dohánytermő-területeket, s a szerződéseket - a nyírségben - már a többlet-területre is megkötötték. az új dohánytermesztő vidékeken máris megkezdtek a szükséges szarítópajták építését. összesen csaknem másfélezer „pajtaegységet”, építenek fel július végéig, mire az új termést törni kell. az egyenként 3 hold termésének befogadására méretezett, szerfás pajtákat több helyütt kettős, hármas csoportokban építik. /mti/

--

9.07/n

-11-

bb 11. háromszáz vagon befogadóképességű déligyümölcs-érlelőt és raktárt terveznek rákospalotára - előreláthatólag már az idén megkezdik az építkezést

i sb/tr-lm vg

1963. február 11.

a déligyümölcsök raktározása sok gondot okoz a belkereskedelemnek. különösen nagy veszéllyel jár a banán tárolása, mert ezt a gyümölcsöt érlelni kell, mielőtt átadnák az üzleteknek. erre a célra pedig nem állt rendelkezésre megfelelő helyiség. most azonban az ipari és mezőgazdasági tervező vállalat mérnökei megkezdtek az ország első nagy déligyümölcs-érlelő és raktártelepének tervezését.

rákospalotára tervezik az új létesítményt, amelyben majd mintegy 300 vagon különböző déligyümölcsöt tárolhatnak. csaba lászló, sebestyén istván és ördög lászló tervezőkre bonyolult feladat vár. a kókusszal, datolyával, mogyoróval és mandulával nincs sok baj, mert ezek az áruk száraz helyiségekben jól „átte-
lelnek”, a narancsnak, a mandarinnak, a grape fruitnak és a citromnak azonban már hűtött termeket, a banánnak viszont trópusi klímájú helyiségeket kell tervezni. különleges berendezésekkel, automatikus szerkezetekkel a légszabályozás céljait szolgáló u.n. éghajlati gépekkel biztosítanak csaknem 100 százalékos páratartalmu trópusi klímát, amelyet a banán különböző érettsége szerint szabályoznak majd az önműködő műszerek. az ország déligyümölcs-behozatalában jelentős fejlődést irányzott elő a külkereskedelem, s így sürgős feladat az új raktár telepítése. a tervezők ezért vállalták, hogy június végéig soronkívül elkészítik a terveket s így előreláthatóan még az idén megkezdődik az építkezés is./mti/

..

bb 19. parkot létesítenek zalaegerszeg mellett

vid fm/tné-lm fm

1963. február 11.

zalaegerszeg határában olajkutatás közben 50 fokos víz tört a felszínre. a városi tanács elhatározta, hogy hasznosítja a melegvizet. mintegy 80 holdas kiránduló parkot létesítenek, ahol szabad- és fedett fürdőt, továbbá csónakázó medencét építenek. ezenkívül cukrászdát, éttermet rendeznek be, fasorokat telepítenek, hangulatos sétányokat alakítanak ki a parkban. a tervek kidolgozását már megkezdtek./mti/

..

9.12/n

-12-

le

bb 20. művelődési házak, klubok, gazdasági épületek tervein dolgoznak a népfront szolnok megyei műszaki aktivistái

vid fm/tné-lm fm

1963. február 11.

a hazafias népfront szolnok megyei műszaki akcióbizottsága a múlt évben több mint egymillió forint értékű társadalmi munkával segítette a megye községeinek, ipari, mezőgazdasági üzemeinek fejlesztését. a több mint száz mérnök, technikus ebben az évben ismét kiveszi részét a társadalmi munkából. januárban a tiszatényői november 7. termelőszövetkezet részére öt új létesítmény tervdokumentumait dolgozták ki. e tervek alapján építik fel például a közös gazdaság garázsát, zöldséges boltját, a major víztornyát. jászjákóhalmán a művelődési ház bővítésének tervét készítik. ugyancsak most dolgoznak a jánoshidai népfrontklub tervdokumentumain. tiszavárkonyban a vízhálózat fejlesztését, alattyanban pedig a fedettcsatorna építését tervezik meg napi munkájuk után./mti/

..

bb 25. háromszáz gépesített termelőszövetkezet - az új traktorok nagyrészt a közös gazdaságok vásárolják meg

i so/gg-lm ká

1963. február 11.

a legutóbbi felmérés szerint a termelőszövetkezetek tulajdonában több mint 15 000 traktor van már a hozzájuk tartozó munkagépekkel együtt. jelenleg 300 termelőszövetkezet rendelkezik a területének szakszerű megműveléséhez szükséges erő- és munkagépekkel.

a jó tapasztalatok alapján az idén tovább folytatják a közös gazdaságok gépesítését. 1963-ban az új traktoroknak mintegy kétharmadrészt a termelőszövetkezetek rendelkezésére bocsátják. ezenkívül a gépállomások további 2 500 traktort és az ehhez tartozó munkagépet adnak el a közös gazdaságoknak. az eddigi gyakorlatnak megfelelően az új és használt traktorokat elsősorban a már megerősödött, a gépek üzemeléséhez szükséges feltételekkel rendelkező termelőszövetkezeteknek adják. ezenkívül azt is biztosítják, hogy a fejlődés kezdetén álló közös gazdaságok is legalább egy-két univerzális traktossal, az ehhez szükséges szállító eszközzel és a legfontosabb munkagépekkel maguk rendelkezzenek./mti/

..

9.22/n

-13-

le

bb 21. 232 vasipari üzembe jutottak el az új módszerek
- központi tapasztalatcsere útján terjednek a legsikeresebb
ujítások

i sl/sze szb vg

1963. február 11.

a kohó- és gépipari minisztérium az utóbbi időben szervez-
etten gondoskodik róla, hogy a legértékesebb ujítások és ta-
lálmányok ne rekedjenek meg az ujtók üzemében, hanem azokat
más vállalatok is megismerjék és hasznosítsák. a kgm műszaki
tájékoztató- és propaganda intézetében alakították ki a tapaszt-
alatcsere központját, ahol összegyűjtik, rendszerezik és az
összes érdekelt vállalatnak megküldik az arra alkalmas ujítá-
sok leírását, rajzait. az országos találmányi hivataltól ide
futnak be más tárcák, sőt a baráti országok ujításai is, s
így szinte felbecsülhetetlen értékű dokumentációkkal láthatják
el a vasipari üzemeket.

kialakult a munkamódszerátadó- és átvevők törzsgárdája.
gyakran érkezik országos jelentőségű ujtás a wilhelm pieck
gyárból, a csepel autógyárból, a magyar adócsőgyárból, s az új
módszereket igen szívesen veszi át a többi között a danuvia
szerszámgyár, a járműfelszerelési gyár, a gyöngyösi szerszám-
és készülékgyár, a hajdusági iparművek. a klement gottwald vil-
lamossági gyár és néhány más üzem viszont azok közé tartozik,
amelyek gyakran adnak és más vállalatoktól át is vesznek korszerű,
új műszaki megoldásokat. az intézet egy évben 4081 ujtást és ta-
lálmányt közvetített 232 vasipari üzemnek, ezt azonban csak kez-
deti eredménynek tekintik. az intézet vezetőinek véleménye sze-
rint mind a tapasztalatátadó, mind az átvevő üzemek számát te-
kintve az eddigi eredmény nem áll arányban az ujtómozgalom ál-
talános sikereivel. egyes vállalataink, bizonyára gondatlanság-
ból, még mindig nem bocsátják a tapasztalatcsere-mozgalom vér-
keringésébe a náluk bevált és máshol is alkalmazható új munka-
módszereket. pedig az ujítások cseréjének máris jelentős gazda-
sági eredményei vannak. a járműfelszerelési gyár például a
ganz-mávagtól olyan újfajta olajvegyület leírását vette át, amely-
nek segítségével lényegesen csökkentet e a forgácsoló szerszámok
hűtésének költségeit. a csepel autógyár, a danuvia szerszámgyá-
rának a mágneslapkás sikkoszörűgépek átalakításához a munka
biztonságát nagymértékben javító ujtást adott át. a klement
gottwald villamossági gyár az ndk-ból kapott módszer alapján
többszörösére növelte az esztergakések élettartamát; a hajdusá-
gi iparművek, a debreceni gördülő csapágygyár ujítását követve,
évente nagyértékű csiszolókorongot takarít meg.

/folyt.köv./

9.27/n

-14-

bb 21. /232 vasipari üzemben... 1. folyt./- szb

a kgm műszaki tájékoztató- és propaganda intézete az ujtá-
sok és a találmányok elterjesztésén kívül most fokozatosan
rátér az új technológiák népszerűsítésére is. ezentúl rövid
időközönként összegyűjti és valamennyi vállalat rendelkezése-
re bocsátja egy-egy iparág ujonnan kidolgozott gyáriási móusze-
reit. elsőként a műszeripar új technológiáit ismertette. a töb-
bi között bemutatja, hogy az alumíniumot különösebb erő kifej-
tés nélkül hogyan lehet vegyi uton fényezni, vagy hogy egysze-
rű célgépekkel milyen módon növelhető többszörösére a termelé-
kenység. legközelebb az erőáramu ipar új technológiáit bocsátá-
ják közkézre. a tapasztalatcsere útján terjednek az új módszereket
bemutató kiállítások is, amelyek építkezések miatt pillanatnyi-
lag szünetelnek ugyan, de március végétől újra az érdeklődők
rendelkezésére állnak a technika házában. /mti/

.-

bb 22. petroleumlámpa helyett villanszerelő szerszámokat
vásárolnak - játékra 40, könyvre 100 millió forintot költött
egy év alatt a falusi lakosság

i kz szb ká

1963. február 11.

érdekes képet mutat a falvakat ellátó földművelésszerveke-
zeti kereskedelem árustatisztikája a falusi lakosság igényei-
nek, s ezzel szoros összefüggésben életmódjának a változásá-
ról. legközvetlenebbül érzékelhető a változás a ruházatkodás-
nál. szembevetve, hogy a hagyományos falusi cikkek - mint pél-
dál a berliner kendők, vagy a keményszáru csizmák - az utób-
bi években szinte teljesen kimentek a divatból. az ilyen
cikkek kereslete elenyészően kicsi. a falusi üzletekben ott
vannak, s vevőre találnak ugyanazok a modernvonalú ruhák, cí-
pők, amelyeket a városokban hoznak forgalomba.

a felszabadulás előtt a gyerekeknek eleve olyan ruhát
igyekeztek venni, amelybe „majd belenőnek,, jellemző, hogy
1958-ban már a 12 nagyságban árusított konfekció ruhák sem
elégítették ki az igényeket, s még most is sokszor távozik a
vásárló elégedetlenül az üzletből, noha az áruk még több mé-
retben állnak rendelkezésre. a jól szabott, „testhezálló,,
ruha igényével magyarázható, hogy az utóbbi négy évben a
falvakban nagy mértékben emelkedett a finom gyapjuszövetek for-
galma, s vevőkre találnak azok a drágább konfekció áruk is,
amelyek legfeljebb 50 darabos szériákban készülnek. a korsze-
rűbb réteges öltözködés terjedését jelzi, hogy négy év alatt
kereken 25 százalékkal emelkedett például a kötöttáruk forgal-
ma. „meghódították,, a falut a műszálas harisnyák és
zoknik is: az 1958-1962 közötti időszakban pontosan másfélmil-
lió párral emelkedett az évi forgalmuk.

/folyt.köv./

9.33/n

-15-

bb 22. /petroleumlámpa helyett... 1. folyt./- szb

hasonló mérvű igényváltozásról és torgalomnövekedésről tanuskodik az árustatisztika más vonatkozásban is. 1958-ban a földművesszövetkezeti boltok még csak 162 millió forint értékű bútort és lakberendezési cikket adtak el. 1962-ben csupán a falusi, földművesszövetkezeti boltokban - 330 millió forint értékű bútort és lakberendezési cikket talált vevőre. a függönyök, szőnyegek, s egyéb lakásdiszítási cikkek forgalma kétszeresére - háromszorosára emelkedett. a felszabadulás előtt a falusi emberek nem igen adtak ki pénzt játékokért, az utóbbi években pedig már nemcsak mennyiségi, hanem igen határozott minőségi igényekkel is jelentkezett a falu. a legkedveltebb modern mozgó játékokból ugyszólván lehetetlen kielégíteni a keresletet, forgalmuk az utóbbi négy évben 18 millió forint-ról 40 millió forintra ugrott. még ennél is többet, 1962-ben kerekén 100 millió forintot, költött a falusi lakosság könyvre.

nagy sikere van a falvakban a különböző háztartási gépeknek. mosógépből 1958-ban 27 500-at, 1962-ben pedig már csaknem 50 000-et adtak el. porszívóból háromszor annyit vásároltak. a motorkerékpárok forgalma 10 százalékkal nőtt, kerékpárból pedig 81 000-et adtak el a négy évvel korábbi 68 000 helyett. a falusi boltok azelőtt nem voltak elképzelhetők petroleumlámpa nélkül. ezt ma legfeljebb istállókba, a kocsikra vásárolják. a technika térhódításával egyidőben viszont erősen megnövekedett a barkácsoló szerszámok - a csipő és vágó fogók, a torrasztó pákák, általában villanszereléshez szükséges kézi szerszámok - kereslete.

Építőanyagokból - 1958-1962 között - 78 százalékkal emelkedett a forgalom. ebben a vonatkozásban is szembeűnő a korszerű cikkek - például a nagy, többszárnyas ablakok - térhódítása. mozaiklapokból, csempéből, fürdőszobaberendezésből, bár a készletek évről-évre emelkedtek, még ma sem igen tudják kielégíteni az igényeket.

a földművesszövetkezeti kereskedelem igyekezett lépést tartani ezzel a gyors és nagymérvű fejlődéssel. nagy mértékben nőtt - az 1958. évi ~~2 450~~ 2 450 millió forint helyett 1962-ben már 3 150 millió forint értékű volt - a falusi boltok árukészlete. sok tekintetben még a városokat is megelőzve korszerűsödtek a boltok: az ország területén jelenleg már több mint 2 000 modernberendezésű önkiszolgáló és önkiválasztó falusi üzlet működik. /mti/

9.41/n

.-

-16-

le

bb 23. „pótunokák”, a mecsekszabolcsi bányatelepülésen - segítik a magányos öregeket az általános iskola uttörői

vid fm/tné szb fm

1963. február 11.

a pécs-mecsekszabolcsi általános iskola uttörői már ötödik éve segítik, gondozzák a bányatelep magányos öreg lakóit. öt brigád tevékenykedik. egy-egy brigád három leányból és egy fiúból áll. a leányok a takarításban, mosásban, főzésben, bevásárlásban segédkeznek, a fiúk a „férfimunkát”, vegzik: fátvágnak, tüzet raknak, vizet hordanak, havat lapátolnak. általában hetenként kétszer naponta látogatják őket. soraikat is megerősítették, és a szokásos huszas létszám helyett most negyven „pótunoka”, vesz részt a hótakarításban és az egyéb házkörüli munkákban. /mti/

.-

bb 24. több mint ötvenmillió forint oroszlány fejlesztésére

vid te szb ki

1963. február 11.

oroszlánynak, az ország egyik legszebb új városának fejlesztésére az idén állami beruházásból több mint ötvenmillió forintot költenek. kétszázhuszonnyolc komfortos lakást adnak át és 161 építést kezdik meg. az új lakásokhoz hőközpontot építenek. már épül a kétemeletes tanácsháza, ahol helyet kap a párt- és kisz-bizottság is.

egyik legfontosabb beruházás lesz a vízműfejlesztése. a már 16 000 lakosu bányászvárosban ugyanis gyakran előfordul, hogy a tömbházak felső emeleteire, vagy a város egyes kerületeibe nem jut víz. négy új kutat furnak, 2 000 köbméteres víztornyot és új nyomóvezetékét építenek. a 11 millió forintot igénylő beruházást az idén befejezik, s ezzel lényegesen javul a város vízellátása. a sűtőüzemet korszerűsítik. /mti/

.-

bb 26. budapestre érkezett az ndk állami tervbizottságának delegációja

j-lm bs

1963. február 11.

vasárnap budapestre érkezett az ndk tervbizottságának delegációja. a küldöttség megkezdte az országos tervhivatallal a két ország távlati terveinek egyeztetését. a német delegációt hermann grosse az ndk állami tervbizottságának elnökhelyettese vezeti. /mti/

.-

9.46/n

-17-

le

bb 27. „a munkahelyeken való helytállás a szocialista társadalmi rend iránti bizalomnak szép és értékes megnyilvánulása,, - nánási lászló beszéde a jászkiséri választási gyűlésen

t kz vid -lm ká

1963. február 11.

jászkiséren vasárnap délelőtti választási gyűlést rendezett a hazafias népfront községi bizottsága, a helyi tanács és a párt-bizottság. a havazás ellenére mintegy 500 választó, nagyrészt termelészövetkezeti gazda töltötte meg a községi művelődési ház nagytermét. a több mint huszonkétezer hold kiterjedésű tanya-világ lakói is elküldték képviselőiket, akik közül számosan szá-nokkal tették meg a nyolc-tíz kilométeres utat. a hazafias népf-front helyi bizottsága nevében berente balázs, a népfront helyi bizottságának elnöke üdvözölte a megjelenteket, majd nánási lászló, az elnöki tanács tagja, a szövosz felügyelőbizottságának elnöke, szolnok megye országgyűlési képviselőinek listavezetője, mondott beszédet.

- a szocializmus építésének előrehaladása szorosan összefügg a termelés emelkedésével. - mondotta többek között -. mezőgazda-sági üzemekben a feltételek adottak: traktorok, arató-cséplőgépek, vontatók, korszerű, az emberi munkát megkönnyítő szerszámok, munka-eszközök segítik a parasztembereket, a mezőgazdaság dolgozóit a több termésért folytatott munkájukban. a gépek, munkaeszközök száma évről-évre növekszik és minőségük is javult. ugyanígy a műtrágya-ellátás. a mezőgazdasági szakiskolákból egyre több jól felkészült szakember kerül ki, hogy tudásával könnyebbé és eredményesebbé tegye a termelést földjeinkben. ha mindehhez még hozzávesszük a szövetkezésben rejlő hatalmas erőt és a magyar parasztszorgalmát, igyekezetét, akkor nyugodtan állíthatjuk, hogy hazánkban megvannak a reális lehetőségei a mezőgazdasági termelés jelentős növelésének. természetesen, nem volna helyes, ha nem ejtenénk szót a fejlődést gátló tényezőkről is. az elmúlt két esztendőben elsősorban a rendkívül mostoha időjárás csökkentette a munkánk eredményét. a legutóbbi két évben olyan sok és különböző formájú csapást szenvedett mezőgazdaságunk az időjárástól, hogy az 10 vagy 20 esztendőre is elég lett volna. ehhez járult még, mint a termelés növelését akadályozó tényező, hogy nem minden termelészövetkezet-ben találtak meg a vezetésre legalkalmasabb embereket, a megfelelő munkaszervezési módokat, s itt-ott még a tagok szorgalmával is akad baj. kormányzatunk támogatásával a szövetkezés erejével a magyar mezőgazdaság dolgozói végeredményben azonban mégis sikerrel birkóztak meg az időjárás mostohaságaival. 1962-ben az országos átlagtermés sok olyan esztendőjét felülmulta, amelyekben az időjárás sokkal kedvezőbb volt. természetes következménye ez a magasabbrendű gazdálkodási formának, a kialakulóban levő és egyre jobban fejlődő szocialista mezőgazdaságnak.

/folyt.köv./

12.00/n

-18-

bb 27. /„a munkahelyeken...1.folyt./-lm

- előrehaladásunk egyik fontos biztosítója a megválasztott vezetők és a választók kölcsönös bizalmon alapuló együttműködése. a bizalom alapja az őszinteség. ezért esik ma, a választások előtt kevés szó az ígéretésekről. ne higgye senki, egyetlen választó sem, hogy a mostani képviselőjelöltek nem tudnának úgy ígéretetni utat, hidat, toronyorát láncostul, mint a régi rendszer képviselő-jelöltjei tették, de mi inkább azt akarjuk, hogy ne az ígéreteink alapján tiszteljének meg a választásokon bizalmukkal, hanem eddig végzett munkánk szerint, s elsősorban azért, mert egyetértének azzal a politikával, amelynek alapján hazánkban a szocialista társadalmi rend épül.

- a képviselők feladatainak ellátásához - hangsúlyozta a továbbiakban - elengedhetetlen a sokrétű és állandó kapcsolata választóiakkal. az a képviselő, aki elszakad választóitól nem tudja a helyét megállni.

befejezésül közvetlen napi problémákról szolt. az időjárás, - mit mondotta, - ebben az évben is igen mostohan köszöntött be, s már eddig is sok kárt okozott népgazdaságunknak. népünk ezekkel a nehézségekkel szemben is keményen helytáll. a banyaszok, az erdőben dolgozó munkások hősi erőreszítéssel biztosítják a tüzelőt. a vasuti dolgozók, gépkocsi- és vontatóvezetők helytállása is éppen úgy megérdemel minden dicséretet, mint azoké a paraszt-embereké, akik hóviharakban, 20-25 fokos hidegben gondozták a termelészövetkezetek, állami gazdaságok állatait. azért is lényeges ez, mert a munkahelyeken való helytállás nem csupán kenyér-kérdése a dolgozó embereknek, hanem a szocialista társadalmi rend iránti bizalomnak is igen szép és értékes megnyilvánulása.

a gyűlés után a helyi általános iskola tanulói adtak műsort, majd nánási lászló elbeszélgetett a jelenlevő szövetkezeti gaz-dákkal./mti/

--

12.20/- n

-19-

bb. 28. férfi kalap-és divatkiállítás nyílt a tanács köruti bemutatóteremben

t/kf/n/vg

1963. február 11.

a divatáru nagykereskedelmi vállalat hétfőn - ezuttal férfiaknak - rendezett kalap kiállítást a tanács körut 8.számú bemutatóteremben.

a kiállítás 131 modellje azt bizonyítja, hogy a divat kalap - a szűkebb nadrághoz, a rövidebb felöltőhöz igazodva - csucosabb, konuszos, karimája keskeny. a divatos kalap „felszerelése”, is megváltozott, szalagja többnyire színes, mintás. a kalap színében változatlanul a szürke és annak változatai a kedveltebbek, előtérbe kerül azonban a barna és a drapp számos árnyalata és a kellemes pasztelszínek. a kiállítás „szttárja”, a szinte pillekönnyű nyulszőr kalap, amelynek súlya mindössze 70 gram - a hagyományos 100-110 grammal szemben - s így viselője szinte alig érzi. érdekesség a kínai eredetű, növényi alapanyagból készült, teljesen átlátszó, szellős nyári „szalmakalap”, amelynek formája még a szolid hagyományokat követi.

a férfidivatcikkek között nagy helyet foglal el a nyakkendő amelyből 60-80 újfajtát mutatnak be. a nyakkendőnél továbbra is a sötét tónusu, apró, s modern minta a divat, s ismét visszatér a ferde csik. a husvétii vásárra készülődve a kiskereskedelem raktárait mintegy 600 000 újfajta nyakkendővel egészítik ki.

a kiállítás február 23-ig naponta 10-18 óra között tekinthető meg./mti/

--

bb 29. időjárásjelentés

gg szb

1963. február 11.

a meteorológiai intézet jelenti február 11-én, hétfőn 13 órakor:

éjszaka gyenge tagy, nappal olvadás

az európai időjárás helyzet lassu, de gyökeres változáson megy keresztül. azokon a területeken ahol az évszakhoz képest eddig enyheség uralkodott és ez volt jellemző a szovjetunió és zarki tájaira, valamint a skandináv félsziget északi felére, most erősödik a hideg. ugyanakkor a közép és nyugat-europát sújtó zord idő fokozatosan megszűnik.

házánkban tegnap nyiregyházán és miskolc környékén 2-4 órán keresztül sütött a nap. az ország többi részein azonban borult, párás, ködös idő volt, több helyen jelentéktelen mennyiségű hószállingózással.

/folyt.köv./

13.08/ szb

-20-

bb 29. /időjárás... folyt./- szb

a hőmérséklet napközben a legtöbb helyen olvadáspontig emelkedett, sőt a duna-tisza közén, a főváros környékén és a mátra déli lejtőin még a plusz 2 fokot is elérte. a ma hajnali lehűlések is lényegesen gyengébbek voltak, mint az előző napokon, az ország legnagyobb részén csak 1-3 fokos tagyok alakultak ki.

budapesten vasárnap a hőmérséklet napi középértéke plusz 0.2 fok volt, a sokévi átlagnál 0.4 fokkal magasabb. budapesten hétfőn 12 órakor a hőmérséklet plusz 2 fok, a tengerszintre átszámított légnyomás 760 milliméter, gyengén süllyedő irányzatú.

várható időjárás keddig estig: felhős, párás idő. az ország nagyrészen havazás, ónos eső, eső. mérsékelt, időnként élénk délkeleti, déli szél. az utakon sikosság. várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet 0- minusz 3, legmagasabb nappali hőmérséklet holnap plusz 2 - plusz 6 fok között.

a duna vizállása hétfőn délelőtt 11 órakor budapestnél 196 centiméter. /mti/

--

bb 30. társadalmi rendszerünk egészséges fejlődését bizonyítják a művelődés eredményei - ilku pál választási gyűlése cegléden

t hi/gg szb sr

1963. február 11.

cegléden választási gyűlést tartott vasárnap a hazatis népfront és a helyi szervezetek. a városi művelődési házban rendezett gyűlésen megjelent ilku pál, az mszmp politikai bizottságának póttagja, művelődésügyi miniszter, pest megye listavezető képviselőjelöltje, cservenka terencné, az mszmp központi bizottságának tagja, a pest megyei pártbizottság első titkára, továbbá cegléd és a járás párt- és tanácsi vezetői. a nagytermet zsufolásig megtöltötték a város ipari, mezőgazdasági és értelmiségi dolgozói. szelepcsényi imre, a városi tanács végrehajtó bizottságának elnöke mondott megnyitót, majd ilku pál szölt a választópolgárokhoz.

bevezetőben a közelgő választásokra utalva rámutatott: amikor ilyen nagy elhatározás előtt áll népünk, hogy döntenie kell sorsának jövőbeni alakulásáról, az ország szocialista fejlődéséről, szükségképpen felmerül a kérdés: biztosítottak-e további előrehaladásunk feltételei? határozott igennel felelhetünk a kérdésre - mondotta. az élet minden területén kivívott sikereink biztos alapot, kedvező lehetőségeket adnak a további munkához. most csak az kell, hogy szorgalmas népünk gyorsabb ütemben, határozottabb, bátrabb lépésekkel haladjon előre a megkezdett úton.

/folyt.köv./
15.44/a

- 21 -

bb 30. /társadalmi rendszerünk... 1. folyt./- szb

a szónok ezután a népgazdaság különböző területeiről példákat és adatokat sorolt fel arra, milyen jelentős arányban részesedett az elmúlt három-négy év eredményeiből pest megye dolgos népe. különösen az ipar fejlődésével lehetnek elégedettek a megyében. a legutóbbi esztendőben többi között mintegy 850 millió forint értékű gépi felszereléssel tették korszerűbbé az üzemeket, gazdaságosabbá a gyártást. ennek a jelentős beruházásnak köszönhető, hogy az említett időszakban a munka termelékenység az országos átlagot meghaladó mértékben emelkedett a megye üremeiben. az ötéves célok az ipar számottevő fejlődését irányozták elő: öt év alatt 75-80 százalékkal növekszik a megye iparának termelése, s az országnak ezen a részén épülő nagy beruházások lehetővé teszik az iparban foglalkoztatottak számának további emelését.

- igen figyelemre méltó, de korántsem ilyen kedvező arányú a megye mezőgazdaságának fejlődése - folytatta a miniszter. igaz, hogy négy év alatt megkétszereződött a traktorok száma, s jelenleg valamivel több, mint 2000 ilyen erőgép dolgozik a földeken; ha viszont a szántóterület nagyságát, a megye talajának adottságait összehasonlítjuk más vidékekkel, szinte önként adódik a tennivaló: a traktorok számának további jelentős növelésére, különösen olyan gépek munkába állítására van szükség, amelyek a megye különböző tájait jellemző speciális talajviszonyok mellett a legjobban segítik a termelőszogetkezeti parasztok munkáját. a megye mezőgazdaságának fellendítését, a terméshozamok fokozását mozditja majd elő az öntözéses termelés szerkesítése is. a mostani 11 600 kat. holdnyi terület helyett az ötéves terv végén már 25 000 holdon folytatnak majd öntözéses gazdálkodást. ez az országnak több terményt, a parasztságnak nagyobb jövedelmet biztosít.

a miniszter ezután részletesen foglalkozott a művelőügy, az oktatás kérdéseivel. hangoztatta: a tanulás ma már nemcsak egyéni törekvés, hanem országos ügyvé vált hazánkban. társadalmi rendszerünk egészséges fejlődésének, az iránta megnyilvánuló bizalomnak egyik kétségtelen bizonyítéka, hogy az emberek a művelődésben is mernek „hosszu távra”, tervezni, napi munkájuk végzése mellett vállalják éveken át a továbbképzést. a tanulás járó külön megterhelést olyan befektetésnek tekintik, amelynek hasznát bőségesen kamatoztathatják majd szakmai munkájukban és egyéni életükben egyaránt.

ilku pál néhány számadattal jellemezte, hogyan fokozódik nálunk évről-évre a tanulás, a művelődés igénye:

/folyt.köv./

- 22 -

bb 30. /társadalmi rendszerünk... 2. folyt./- szb

- a középiskolákba jelentkezők száma például olyan mértékben növekszik, hogy az oktatási intézmények legteljesebb kihasználása mellett sem tudunk mindenkinek helyet biztosítani. pedig szinte évente teszünk újabb erőresztéseket a kérdés megoldására. az elmúlt tanév végén például az ország összes középiskoláiban 35 000 fiatal érettségizett, ami igen figyelemre méltó szám. s még jóformán el sem hagyták intézetüket a frissen érettségizettek, máris felvettünk helyükbe 62 000 első osztályos diákot. négy év alatt tehát igen tekintélyes volt a fejlődés, ennek ellenére a gyermekek ezreit hely hiányában kénytelenek voltunk visszautasítani. most azt tervezzük, hogy ez év szeptemberében - vállalva az ezzel járó újabb gondokat - tovább növeljük a középiskolai létszámot, s a mostani 62 000 helyett 71 000 diák tanulhat majd a gimnázium, vagy a technikum első osztályában. végleges megoldást itt - a további fejlesztés, s a pártkongresszus azon határozatának végrehajtása hoz majd, amely szerint az elkövetkezendő 10 évben a középiskola elvégzését általánossá tesszük hazánkban.

- nem kisebb feladatot ró ránk a felsőoktatásunkkal szemben támasztott az a követelmény is, hogy évről-évre egyre több, egyetemi és főiskolai végzettségű szakembert adjunk a népgazdaságnak. a fejlődés ütemét érzékelteti ismét néhány számadat: négy-öt évvel ezelőtt az egyetemek és főiskolák első évfolyamára kb. 5 000 hallgat;öt vettünk fel, a legutóbbi tanévkezdéskor ez a szám már 12 000 fölé emelkedett. azonban ezzel sem lehetünk elégedettek, mert az ipar, a mezőgazdaság, a tudomány egyes területei a legkülönbélebb foglalkozású szakemberek olyan tömegét igénylik, hogy az elkövetkező 15-20 év alatt az egyetemek és főiskolák mostani, megnövelt hallgatói létszámát legalábbis kétszeresére kell emelnünk. ennek elérésére nagyjából kialakultak már az elképzelések. többi között például - a kongresszusi határozatnak megfelelően - győrtött új műszaki egyetemet nyitunk. a tanárképzés előmozdítására pedig - a múlt év szeptemberében nyiregyházán megnyitott pedagógiai főiskola után - további hasonló intézmények megszervezésének gondolatával foglalkozunk.

- felsőoktatásunk egyik igen lényeges új vonása, hogy megszüntettük a származás szerinti kategorizálást az egyetemi és főiskolai felvételeknél - mondotta a továbbiakban az előadó. tehát a jövőben csak a tudás, a tehetség, a rátermettség, a politika és erkölcsi tulajdonságok döntenek az egyetemi felvételeknél.

/folyt.köv./

16.05/a

- 23 -

bb 30. /társadalmi rendszerünk... 3. folyt./- szb

beszédét befejezve, ilku pál hangsúlyozta: a választás ugyan négy évre szól, a program azonban, amelyről február 24-én az ország népe dönt, hosszabb távra tekint. a cél: a szocializmus teljes felépítése hazánkban. ebben mindenki megtalálhatja a maga feladatát. mindnyájunk legfőbb törekvése, hogy boldoguljon az ország, napról-napra szebb és gazdagabb legyen népünk élete, - fejezte be nagy tapssal fogadott beszédét ilku pál. /mti/

-. -

bb 31. február 13-án üzemkezdettől a felszabadulás téri villamosvégállomást a rákóczi ut - puskin utca torkolatához helyezik át - a baross utcában közlekedő trolibuszok a felszabadulás térig járnak

1 hbj/sze vm vg

1963. február 11.

a fővárosi tanács közlekedési igazgatósága közli, hogy az astoria gyalogos aluljáró építése miatt február 13-án üzemkezdettől - átmenetileg - az ötödik kerület felszabadulás téri villamosvégállomást a rákóczi ut - puskin utca torkolatához helyezi át. ettől az időponttól a kossuth lajos utcában közlekedő összes villamosjárat a felszabadulás tér helyett csak a kiskörutig, az új végállomásig közlekedik.

egyben közli azt is, hogy - a belvárosi közlekedés javítása érdekében - a baross utcában közlekedő mindkét trolibuszjárat a felszabadulás térig jár./mti/

-. -

bb 32. a külügyminiszter fogadta az indiai köztársaság új nagykövetét

vm sr

1963. február 11.

péter jános külügyminiszter hétfőn bemutatkozó látogatáson fogadta shri shantilal vithalbhai patelt, az indiai köztársaság új magyarországi rendkívüli és meghatalmazott nagykövetét, megbízólevelének a közeljövőben történő átadásával kapcsolatban./mti/

-. -

16.10/a

- 24 -

Rek

bb 34. az emberiség számára legfontosabb kérdés a béke - czinege lajos honvédelmi miniszter beszélt a szolnoki választási gyűlésen

t vt/j vm sr

1963. február 11.

nagy érdeklődéssel kísért választási gyűlést tartottak vasárnap szolnokon, a megyei tanács épületében. az elnökségben foglalt helyet czinege lajos, az mszmp politikai bizottságának pottagja, vezérezredes, honvédelmi miniszter, a megye országgyűlési képviselőjelöltje, kossa istván, a központi bizottság tagja, közlekedés- és postaügyi miniszter, kiss árpád, a központi bizottság tagja, az országos műszaki fejlesztési bizottság elnöke, a megye képviselőjelöltje, csáki istván, a megyei pártbizottság első titkára, oláh györgy, a megyei tanács végrehajtó bizottságának elnöke, képviselőjelölt, a megye többi képviselőjelöltje, pallai sándorné, a hazafias népfront szolnok megyei bizottságának titkára, továbbá a társadalmi és tömegszervezetek képviselői.

sipos károlynak, a szolnok városi pártbizottság titkárának megnyitó szavai után czinege lajos mondott beszédet. tolmácsolta a központi bizottság, a kormány, a hazafias népfront országos tanácsa, valamint a magyar néphadsereg katonáinak, tisztjeinek, tábormokainak üdvözlését a tanácsháza nagytermét zsufolásig megtöltő résztvevőknek és annak a sok száz választópolgárnak, akik kívül rekedtek és hangszórókból hallgatták a beszédet.

bevezetőben a választás jelentőségéről beszélt a miniszter, majd külpolitikai kérdésekről szólt.

- a szocialista társadalom külpolitikájának alapja - folytatta - hogy az emberiség békében éljen a földgolyón. a békepolitika nem holmi taktikázás! a magyar nép a többi néphez hasonlóan nem akar háborút. világosan megértették a magyar dolgozók is, hogy ez a korszak, amelyben élünk, az imperializmus, a tőke uralmának alkonya, a szocialista forradalmak korszaka, a gyarmati rendszer teljes széthullásának, de egyben a romboló atomfegyverek tömeges megjelenésének korszaka is. ma az emberiségnek nincs más választási lehetősége, csak a békés egymás mellett élés, vagy a pusztító háború. ha ez a háború kitörne, milliók pusztulnának el, függetlenül attól, hogy milyen nemzet fiai, vagy melyik osztályhoz tartoznak. mindenkinek tudnia kell, hogy a békéért, a békés egymás mellett élésért vívott küzdelem a legszorosabban összefügg a világ munkásosztályának a szocializmusért vívott forradalmi harcával. mindenkinek tudnia kell, hogy a munkásosztály forradalmi mozgalmainak, a nemzeti felszabadító mozgalmaknak, az egyszerű emberek mindennapi életének egyetlen problémáját sem lehet elszakítani a béke kérdésétől, a termonukleáris háború megakadályozásáért folytatott harctól. /folyzt.köv./

16.55/a

- 25 -

Rek

/bb 34, az emberiség.....1. folyt./vm

a szocialista országok nem holmi kedvtelésből emelték magasra az emberiség előtt a béke népszerű zászlaját, hanem azért, mert a szocialista országoknak, a világ munkásosztálya minden mozgalmának alapvető érdeke a béke fenntartása, a véres, a pusztító háború elhárítása. a legfontosabb kérdés tehát az emberiség számára a béke.

- miért ilyen fontos a béke számunkra? egyszerűen azért, mert államunk, új típusú társadalmunk létét, fejlődését, állampolgárainak jövőjét az alkotó emberi munkára alapozza, s alkotó munkát végezni, új társadalmat építeni csakis békében lehet. a háborúnak - bármilyen céllal is indult, s bármikor a történelemben - mindig az alkotók, a dolgozók vallották kárát. itt van ez a szolnoki híd, amely ugyancsak jelképezi, hogy a világ dolgozóinak béke kell! a régi hidat a háború rombolta le, ezt pedig 80 millió forint-
tos költséggel békében építettük. a híd építésére költött 80 millió forintból 550 kétszobás lakást, vagyis egy kisebb községet építhettünk volna. csak magyarországon - a második világháború után - mintegy 500 nagy hidat kellett ujjaépíteni!

a továbbiakban czinege lajos a béke kérdésével kapcsolatban emlékeztette a választási gyűlés hallgatóit a kubai válságra. rámutatott, hogy a szovjetunió - mint mindig - az összes haladó és békét akaró kommunista és nem kommunista erők élén elhárította az iszonyatos tüzhengert az emberiség feje felől.

az előadó ezután hangsúlyozta:

- külpolitikánk alapvető elveihez tartozik: minden oldalú, szoros politikai, gazdasági, katonai szövetség, egység, a szocialista táborral, amely a kölcsönös gazdasági segítség tanácsában és a varsói szerződésben jut kifejezésre. ebben a táborban a mi kicsiny, 10 milliós népünk is egyenrangú, hatalmas és legyőzhetetlen.

- meggyőződéssel, jószívvel támogatjuk a gyarmati népek harcát felszabadulásukért és segítjük a szabadrá vált népeket országépítő munkájukban. ez internacionalista kötelességünk.

czinege lajos ezután a szocialista és a kapitalista tábor politikai, gazdasági, katonai erőviszonyainak kérdéséről beszélt. rámutatott, hogy az imperialistákra mindig a szocialista tábor országainak gazdasági ereje, politikai egysége gyakorol kijózanító hatást, s nem utolsósorban a hatalmas katonai erő készítette és készíteti megfontolásra a háborús kalandorokat.

/folyt.köv./
17.00/a

- 26 -

kk

o/bb 34. az emberiség.....2. folyt.vvm

a miniszter ezzel összefüggésben megemlítette, hogy a második világháborúban az egyesült államok 360.000 embert veszített. az amerikai szakemberek számításai szerint viszont ha az agresszív körök esetleg megindítanák a támadást, a szocialista tábor első visszacsapásának eredményeként igen rövid idő, talán néhány óra alatt 40 millió ember pusztulna el amerikában.

ezután belpolitikai helyzetünket elemezte a miniszter.

- ma már ellenségeink is kénytelenek elismerni, - mondotta - hogy a magyar nép jobban él, mint valaha. azt már nem állíthatják, hogy éheznek, rongyos. de mert feltétlenül rágalmazni akarnak bennünket, azt mondják: a magyar nép „jogfosztott”, ilyen rágalmaakra nem érdemes válaszolni, mindenki tudja, milyen jog van most nálunk és mi volt azelőtt. érdemes viszont feltenni néhány kérdést: miért nincs a nőknek és a fiataloknak szavazati joguk svájcban? miért nincs majdnem egymillió embernek munkája angliában, 4.5 milliónak amerikában? miért olyan nagy a munkanélküliség franciaországban és olaszországban, miért fizetnek kevesebbet ugyanazért a munkáért a nőknek és a fiataloknak, mint a férfiaknak a tőkés országokban? és folytatnánk a sort. ők azt mondják tehát, hogy nálunk „jogfosztottak”, az emberek. a rágalma ellen tényeket tudunk felsorakoztatni. kik képviselték többek között szolnok megyét a horthy-parlamentben? gróf vitéz takách-tolvay józsef. a nevében benne van a foglalkozása is. /derültség/ vitéz gömbös gyula, az ellenforradalmi szegedi gondolat egyik megalapítója, a magyar fasizmus egyik szülőatyja. dr. sefcsik györgy, a szolnoki járás egykori főszolgabírája, aki meggyeszerzte híres volt törvénytelenégeiről - és voltak még jónéhányan hasonlók rajta kívül. ami pedig a „jogfosztottságot”, illeti - hogy erre visszatérjek - a magyar nép tízmilliós táborában lehet néhány ezer ember, aki lelke mélyén jogfosztottnak érzi magát, aki egyébként nem jogfosztott, csak gyárától vagy birtokától fosztottuk meg. /derültség/ 1958-ban 338 képviselőt választott a dolgozó nép hazánkban. közülük 169 munkás, 75 dolgozó paraszt, 78 értelmiségi, 16 alkalmazott. valami „hasonlóság”, van a horthy-parlamenttel: náluk egy proletár sem volt a képviselők között, nálunk pedig egy tőkés sincs.

a következőkben a megye eredményeiről beszélt és elmondotta, hogy az 1962. évi rendkívül aszályos időjárás ellenére a terméseredmények kedvezőbbek voltak, mint 1958-ban, valamennyi terményből.

/folyt.köv./

17.07/a

- 27 -

kk

/bb 34. az emberiség.....3.folyt./vm

négy évvel ezelőtt még csak 2400 traktor volt a megyében, 1962-ben pedig már 3800. 1958. óta több mint 50.000 katasztrális holddal növekedett az öntözött terület, a háboru előtt mindössze néhány kisüzem képviselte a megye iparát, most évente 500 millió forint értékű árut exportálnak szolnok megyéből. 126.000 családból 107.000-nek van rádiója, a televíziótulajdonosok száma pedig 7200 szolnok megyében.

a miniszter az országos fejlődés illusztrálására egyebek közt megemlítette, hogy a tízezer lakosra jutó orvosok számában már több nyugati országot megelőztünk. amíg 1937-38-ban hazánkban a 14-18 év közötti korosztályból, csak minden 14. fiatal járt középiskolába, ma már ebből a korosztályból minden negyedik gyerek középiskolában tanul.

- a következő négy évben - folytatta - a szocialista építőmunkában bizonyára nehézségekkel is kell majd megküzdenünk. az a feladatunk, hogy a magunk házatáján rend legyen és akkor a váratlan dolgok sem okozhatnak számunkra meglepetést. feladatunk, hogy továbbra is folytassuk eddigi politikánkat és akkor biztosak lehetünk hogy az eredmények sem maradnak el, - fejezte be hosszantartó tapsal fogadott beszédét czinege lajos./mti/

bb 33. háromezerháromszáz forint a takarékbetét átlag győr-sopron megyében

vid te vm ki

1963. február 11.

az országos takarékpénztár győr-sopron megyei fiókjában hétfőn megtartott sajtótájékoztatón elmondották, hogy a takarékbetétállomány a megyében az 1958. évi 73 millióról 1962. év végére 324 millió, azóta pedig 370 millió forintra növekedett. az egy betétkönyvre jutó átlag meghaladja a 3.300 forintot. a falvakban, a földművelésszövetkezetek kezelésében, 19 takarékszövetkezet működik. ezekben a tavalyi zárszámadások idején 20 millió forintot helyeztek el, s az idei 46 millió betétállománynövekedés jelentős része is a termelészövetkezeti tagok betétjéből adódik./mti/

17.14/a

- 28 -

MS

bb. 35. felhívás a házfelügyelőkhez

k nbj/gy/vg

1963. február 11.

a fővárosi köztisztviselési hivatal felhívja a házfelügyelők figyelmét, sürgősen tegyék szabaddá a házuk előtt levő csatorna-lefolyókat, hogy a gyors olvadás okozta nagymennyiségű víz lefolyhasson a csatornába./mti/

bb. 38. halált okozott a szakszerűtlen lakásfűtés

vid fm/tné/gy/fm

1963. február 11.

domján sándor és felesége, ujszegedi kosok zephir típusu kályhával fűtötték fürdőszobájukat. a kályhát a tüzelő elégtelensége előtt lezárták. a hamuházban visszamaradt faszén szénmonoxidot árasztott, amelytől domján sándor elájult, felesége pedig meghalt./mti/

bb. 37. újabb halálos gázmérgezések

i bc/tm/gy/sr

1963. február 11.

a szilágyi erzsébet fasor 65 szám alatti lakásán szombaton gázmérgezés következtében meghalt teimleitner gyula 71 éves kőműves. a szakértői megállapítás szerint a tűzhely hibás lapjai okozták a gázömlést.

ugyancsak szombaton halálos gázmérgezést szenvedett cházár andrás utca 19 szám alatti lakásán forgács bernátné 72 éves háztartásbeli. itt a fürdőszobában a gázboiler hibája okozta a gázömlést./mti/

bb. 41. vigyázatlan gyalogjárók - közlekedési balesetek a fővárosban

i bc/tm/gy/sr

1963. február 11.

gulyás károly 22 éves budapesti lakos egy 33-as villamoson menetközben rosszul lett, elszédült, s a xiii. kerületi váci ut és klapka utca torkolatánál kiesett a kocsiból. súlyosan megsérült. kórházba szállították. /folyt. köv./

17.20/a

- 29 -

MS

bb. 41. /vigyázatlan gyalogjárók... 1. folyt./ gy

a moszkva téren a c-jelzésű autóbussz megállójában egy elindított kocsira akart felszállni balog sipos jánosné, 26 éves budakeszi lakos. visszaesett, könnyebben megsérült és kórházba került.

a margit hid budai hidfőjénél levő hév végállomásnál bükkösi albertné 64 éves sokszorosító figyelmetlenül ment át a sineken. egy teherszerelvény elütötte a vigyázatlan asszonyt, aki könnyebben megsérült. a iii. kerületi árpád fejedelem utja 29 számú ház előtt szabó lászló 12 éves gyermek a zárt hév pályatesten figyelmetlenül egy szerelvény elé lépett. súlyosan megsérült. kórházba szállították./mti/

.-.

bb. 36. hogyan szavazzanak a lakóhelyüktől a választás napján távollevők

k zs/gy/sr

1963. február 11.

az országos választási elnökség tájékoztatása szerint az a választójogosult személy, aki a választás napján állandó lakóhelyétől távol van, kérheti ideiglenes lakóhelyén, illetőleg tartózkodási helyén az illetékes községi /járási jogu városi, városi kerületi/ tanács végrehajtó bizottságától az ottani névjegyzékbe való felvételét.

az ideiglenes lakás, illetőleg tartózkodási hely szerint illetékes tanács végrehajtó bizottsága a kérelmező adatait azonnal névjegyzékbe veszi, ha a választójogosult személy bemutatja az állandó lakása szerint illetékes tanács végrehajtó bizottsága által kiállított „igazolást”, arról, hogy a névjegyzékben szerepel.

az országos választási elnökség ezért felhívja a figyelmet arra, hogy mindazok a választójogosultak, akik február 24-én bármilyen okból /munkaváltás, üdülés, látogatás, kórházi ápolás, stb./ állandó lakóhelyüktől távol lesznek, már most szerezzék be az „igazolást”, -t.

a tanács végrehajtó bizottsága az „igazolást”, -t levélbeli megkeresésre a kérelmezőnek megküldi, hozzátartozójának vagy más megbízottjának is kiadja, tehát a kérelmezőnek nem szükséges személyesen megjelennie.

/folyt. köv./

17.25/a

- 50 -

kk

bb. 36. /hogyan szavazzanak... 1. folyt./ gy

az a választójogosult, aki valamilyen okból a választók névjegyzékéből kimaradt, a névjegyzékbe való felvételét kérheti az illetékes tanács végrehajtó bizottságától./mti/

.-.

bb. 39. hideg és meleg légtömegek ütköznek közép-európa fölött - fogy már a hóbunda, a hőmérséklet elérte a normális szintet - kisebb havazásokra, esőkre van kilátás

i cs/hné/gy/ká

1963. február 11.

a hosszú ideje tartó rendellenesen hideg időjárás Európáig terjedt, „normálisra”, fordult. vasárnap Londonból plusz 1, párizsból plusz 5, a délfraancia tengerparttól plusz 9-10, jugoszláviából plusz 1-2 fokot jelentettek a megfigyelők, de berlinben, varsóban is már minusz 5 fokig, moszkvában minusz 10 fokig emelkedtek a maximumok. hazánkban a napi középhőmérséklet elérte a plusz 0.2 fokot. az egész országban észrevehetően fogyni kezdett a téldek vastag hóbundája. a jelenlegi rétegvastagság 20-40 centiméter, pécsen 48, barcson 63 centit mértek legutóbb, budapest területén néhány nap alatt 32 centiről 26 centire csökkent a hótakaró vastagsága.

a meteorológiai intézet központi előrejelző osztályán adott tájékoztatás szerint európa északkeleti vidékeiről származó „körülvezetett”, hideg légtömegek érkeztek a fekete tenger felől délkelet és közép-európa felé, ugyanakkor a földközi tenger térségéből erőteljesen áramlik az enyhe déli levegő. jelenleg a meleg van fölényben: első hulláma vasárnap átcsapott hazánkon, s elérte a kárpátok lejtőjét, a második hullám érkezését azonban előreláthatólag akadályozza az oldalt támadó hidegfront. erőteljesebb felmelegedésre egyelőre nincs kilátás. az ellentétes áramlatok ütközése az ország több vidékén okoz még átmeneti esőzéseket, kisebb havazásokat, mivel az éjszakai hőmérséklet továbbra is fagypont alatt lesz, a sikosság fokozódik. napsütést legfeljebb az alföldi vidékek kapnak./mti/

.-.

17.32/a

- 31 -

kk

bb 40.-a rendőrség felhívása

i bc/tm vm sr

1963. február 11.

sorozatos csalás büntette miatt őrizetbe vették németh lászló tanárt, budapest második kerület bimbo utca 50 szám alatti lakost, aki mávaut társasutazás szervezése címén a reá bizott pénz nagy részét elsikkasztotta és elköltötte. a második kerületi rendőrkapitányság kéri azokat a magánszemélyeket, társadalmi szerveket, akiket, illetve amelyeket az őrizetbe vett hasonló módon megkárosított és még nem tettek feljelentést ellene, hogy jelentkezzenek személyesen budapest, második kerület, romer floris utca 6.szám alatt, vagy a 150-270 telefonon./mti/

- . -

bb 42. szerdán kezdődik a magyar képzőművészek szövetségének közgyűlése

k vm sr

1963. február 11.

szerdán és csütörtökön az édosz székház kulturtermeben /gorkij fasor 44/ tartja rendes közgyűlését a magyar képzőművészek szövetsége. az első napon bence gyula főtitkár számol be a szövetség munkájáról. a vita, majd az alapszabályok módosítása után megválasztják a szövetség új vezetőségét./mti/

- . -

17.50/a

- 32 -

PK

bb 43. dobi istván látogatása komáromban

t di-vid/gg vm sr

1963. február 11.

dobi istván, az elnöki tanács elnöke, komárom megye listavezető képviselő jelöltje vasárnap komáromba látogatott. a kedves vendéget a komáromi lenfonógyárban szatmári sándor, az üzem igazgatója üdvözölte. dobi istván elbeszélgetett a megye, a járás és a város vezetőivel. a beszélgetésen részt vettek porkoláb jános és horváth gyula veteránok, dobi istván régi jóbarátai is.

délelőtt a lenfonógyár zsufolásig telt művelődési termében választási gyűlést tartottak. az elnökségben helyet foglalt tolmácsi ferenc, a megyei pártbizottság osztályvezetője, takács lajos, a komáromi járási pártbizottság titkára, dr. rábián lászló, a megyei tanács vb titkára, dr. nemes vilmos, a járási tanács vb elnöke, szabó imréné, a városi tanács vb elnöke, bihari ferenc, a járási kisz bizottság titkára és csóka zsigmondné, építészmérnök, a hazafias népfront országos tanácsának tagja.

dr. nedeczky árpád állatorvosnak, a városi népfront-bizottság elnökhelyettesének megnyitója után dobi istván mondott beszédet. részletesen foglalkozott azzal a fejlődéssel, amelyet a legutóbbi választások óta az ipar, a mezőgazdaság, és a kulturális élet területén országunk elért. külön is szólt a komárom megyei közös gazdaságokban tett látogatásai alkalmával szerzett tapasztalatairól.

a továbbiakban dobi istván beszélt az időszerű nemzetközi kérdésekről, országunk építésének további terveiről. nagy tapssal fogadott beszéde után a február 24-én először szavazó kisz-riatok köszöntötték az elnöki tanács elnökét.

dobi istván a gyűlés után a komáromi állami gazdaságban rendezett ebéden vett részt./mti/

- . -

bb 44. turbékol már a balkáni gerle, szól a „nyitnikék,, - hattyucapatok telelnek a dunán

i cs/hné vm ká

1963. február 11.

a nálunk telelő kisebb termetű madarak tömegesen estek áldozatul a kegyetlen fagyoknak, hóviharoknak, a megmaradtak is hallgattak mindedig.

/folyt.köv./

18.00/a

- 33 -

PK

/bb 44. turbékol.....1.folyt./vm

most, az idő enyhültével lassan kezdenek megélni. vasárnap a budai kertekben az idén először szólaltak meg jellegzetes bugó hangjukon a balkáni gerlek: hívogatják egymást, közeleg a tavaszi gerlenász ideje. igaz, tavaly február elején a budai gerleknek már kikelt fiókáik voltak, de megjött a hangja a cinkéknek is, nemcsak pittyegnek, hanem a tavasz-szólitgató „nyitnikék”, triolát próbálgatják már. igazi éneküket azonban - folyamatos szólam és többféle - majd csak március elején hallhatjuk.

a madártani intézetben tájékoztatásul elmondották, hogy novembertől kezdve kilenc tagú hattyucsapat tanyázik a győr megyei dunaszeg határában lévő folyószakaszokon, holtágakon; a lékeket, szabad viziükröket keresik, hogy halászhasanak. kisebb hattyucsapatot jelentettek még a somogy megyei rinyva patak vidékéről, valamint a fekete körös mentéről is. a megfigyelők szerint ez a messze északon fészkelő, de a duna-deltában ugyancsak honos szép vadmadár csak a legszigorubb teleken látogat el hazánkba./mti/

- . -

bb 47. jelentkezett a „telitalálatos”, - ismét asszony a lottó főnyeremény tulajdonosa

i kf/kf vm

1963. február 11.

a lotto 6. játékhetén - mint ismeretes - a 7 820 598 számú szelvényen telitalálatot ért el egy fogadó, a szelvény tulajdonosa, miután az újságokból értesült szerencséjéről, hétfőn délután jelentkezett a sportfogadási és lottó igazgatóságon. a nyertes idősebb budapesti háziasszony. tagja egy lottozó csoportnak, de külön szelvényrel is játszik, s éppen ezen találta el mind az öt kihuzott számot.

a boldog nyertes a pénz nagyrésztét takarékbba teszi, s kis egyszobás lakását kényelmesebb öröklakással cseréli fel, a főnyereményből fiának és lányának is juttat.

érdekes, hogy az idén a második és az ötödik játékhetén telitalálatos szelvény tulajdonosai asszonyok, most a harmadik főnyereményt is nő nyerte./mti/

- . -

18.13/a

- 34 -

PKH

bb 45. ülést tartott moszkvában a kgst tudományos és műszaki kutatókat koordináló állandó bizottsága

te vm sr

1963. február 11.

február 6-tól 8-ig moszkvában tartotta rendkívüli ülését a kgst tudományos és műszaki kutatókat koordináló állandó bizottsága. a bizottsági ülésen részt vettek a bolgár népköztársaság, a csehszlovák szocialista köztársaság, a lengyel népköztársaság, a magyar népköztársaság, a mongol népköztársaság, a német demokratikus köztársaság, a román népköztársaság és a szovjet szocialista köztársaságok szövetsége delegációi.

a bizottság megvizsgálta a kgst tagországok tudományos és műszaki kutatásai további fejlesztésének, a bizottság 1963. évi munkatervét, valamint a bizottság tevékenységéhez tartozó más kérdéseket és megfelelő határozatokat hozott.

a bizottság ülése a barátság és a kölcsönös megértés légkörében zajlott le./mti/

- . -

bb.48. az eak-ba utazott freund mihály akadémikus

i/ms/a la

1963. február 11.

freund mihály akadémikus a kairói országos kutatási központ meghívására az egyesült arab köztársaságba utazott. freund akadémikus hat hetet tölt egyiptomban, ahol több előadást tart./mti/

- . -

18.45/a

- 35 -

PKH

/bb 44. turbékol.....1.folyt./vm

most, az idő enyhültével lassan kezdenek megélni. vasárnap a budai kertekben az idén először szólaltak meg jellegzetes bugó hangjukon a balkáni gerlek: hívogatják egymást, közeleg a tavaszi gerlenász ideje. igaz, tavaly február elején a budai gerleknek már kikelt fiókáik voltak. de megjött a hangja a cinkéknek is, nemcsak pittyegnek, hanem a tavasz-szólitgató „nyitnikék”, triolát próbálgatják már. igazi éneküket azonban - folyamatos szólalás és többféle - majd csak március elején hallhatjuk.

a madártani intézetben tájékoztatásul elmondották, hogy novemberből kezdve kilenc tagú hattyúcsapat tanyázik a győr megyei dunaszeg határában lévő folyószakaszokon, holtágakon; a lékeket, szabad víztükröket keresik, hogy halászhassanak. kisebb hattyúcsapatot jelentettek még a somogy megyei rinyva patak vidékéről, valamint a fekete körös mentéről is. a megfigyelők szerint ez a messze északon fészkelő, de a duna-deltában ugyancsak honos szép vadmadár csak a legszigorubb teleken látogat el hazánkba./mti/

- . -

bb 47. jelentkezett a „telitalálatos”, - ismét asszony a lottó főnyeremény tulajdonosa

i kf/kf vm

1963. február 11.

a lotto 6. játékhetén - mint ismeretes - a 7 820 598 számú szelvényen telitalálatot ért el egy fogadó. a szelvény tulajdonosa, miután az újságokból értesült szerencséjéről, hétfőn délután jelentkezett a sportfogadási és lottó igazgatóságon. a nyertes idősebb budapesti háziasszony. tagja egy lottozó csoportnak, de külön szelvényrel is játszik, s éppen ezen találta el mind az öt kihuzott számot.

a boldog nyertes a pénz nagyrésztét takarékbba teszi, s kis egyszobás lakását kényelmesebb öröklakással cseréli fel, a főnyereményből fiának és lányának is juttat.

érdekes, hogy az idén a második és az ötödik játékhetén telitalálatos szelvény tulajdonosai asszonyok, most a harmadik főnyereményt is nő nyerte./mti/

- . -

18.13/a

- 34 -

PKL

bb 45. ülést tartott moszkvában a kgst tudományos és műszaki kutatókat koordináló állandó bizottsága

te vm sr

1963. február 11.

február 6-tól 8-ig moszkvában tartotta rendkívüli ülését a kgst tudományos és műszaki kutatókat koordináló állandó bizottsága. a bizottsági ülésen részt vettek a bolgár népköztársaság, a csehszlovák szocialista köztársaság, a lengyel népköztársaság, a magyar népköztársaság, a mongol népköztársaság, a német demokratikus köztársaság, a román népköztársaság és a szovjet szocialista köztársaságok szövetsége delegációi.

a bizottság megvizsgálta a kgst tagországok tudományos és műszaki kutatásai további fejlesztésének, a bizottság 1963. évi munkatervét, valamint a bizottság tevékenységéhez tartozó más kérdéseket és megfelelő határozatokat hozott.

a bizottság ülése a barátság és a kölcsönös megértés légkörében zajlott le./mti/

- . -

bb.48. az eak-ba utazott freund mihály akadémikus

i/ms/a la

1963. február 11.

freund mihály akadémikus a kairói országos kutatási központ meghívására az egyesült arab köztársaságba utazott. freund akadémikus hat hetet tölt egyiptomban, ahol több előadást tart./mti/

- . -

18.45/a

- 35 -

PKL

bb 49. jan cikker csehszlovák zeneszerző

gk vm sr

1963. február 11

„bajazid bég,, című operájának szegedi bemutatója alkalmából a budapesti csehszlovák kultúra hétfőn baráti találkozót rendezett, amelyen résztvett a magyar zenei élet számos képviselője. jelen volt frantisek pisek, a csehszlovák szocialista köztársaság budapesti nagykövete is./mti/

- . -

bb 50. cseterki lajos mondott beszédet a tiszai vegyikombinát dolgozóinak választási gyűlésén

i vid fm/vm fm

1963. február 11.

hétfőn délután választási gyűlést rendeztek a tiszai vegyikombinátban. a gyűlésen képviseltették magukat a környező községek lakosai is. cseterki lajos, az mszmp politikai bizottságának póttagja, a megyei pártbizottság első titkára, borsod megye országgyűlési képviselőjelöltje mondott beszédet.

a gyűlés után cseterki lajos hosszan elbeszélgetett a tiszai vegyikombinát dolgozóival./mti/

- . -

bb 51. időjárásjelentés

sze vm

1963. február 11.

a meteorológiai intézet jelenti 1963. február 11-én, hétfőn este:

délkeleti szél

várható időjárás kedd estig: élénk, helyenkint erős délkeleti déli szél. tulnyomóan felhős, párás idő, az ország nagy részén havasesővel, esővel. a hőmérséklet emelkedik. várható legmagasabb nappali hőmérséklet kedden: plusz 3- plusz 7 fok között./mti/

- . -

19.25/a

- 36 -

mti

bb 52. fogadás a román nagykövetségen

t vt/sze vm sr

1963. február 11.

mihail rosianu, a román népköztársaság budapesti nagykövete hétfőn este a nagykövetségen fogadást adott a dr. stefan balan oktatásiügyi miniszterhelyettes vezetésével hazánkban tartózkodó román felsőoktatási delegáció tiszteletére. a fogadáson megjelent dr. csanádi györgy, a közlekedés-és postaügyi miniszter első helyettese, puja frigyos külügyminiszterhelyettes, molnár jános és dr. hadnagy lászló művelődésügyi miniszterhelyettesek, óvári miklós, az mszmp központi bizottsága tudományos és kulturális osztályának helyettes vezetője, dr. ortutay gyula, a hazafias népfront országos tanácsának főtitkára, dr. rosta endre, a kulturális kapcsolatok intézetének ügyvezető elnöke. résztvett a fogadáson tudományos és társadalmi életünk számos ismert személyisége, a művelődésügyi minisztérium, a külügyminisztérium és a magyar tudományos akadémia több vezető beosztású munkatársa./mti/

- . -

mti

- 37 -

vége

MTI.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda, Budapest, I. Főm utca 6-7. Telefon: 160-400, 360-500
A szerkesztést és kiadást a vezérigazgató felel.

m t i b e l f ö l d i h i r e k

1963. február 12.

bb 1. felújítják a „buda a középkorban„ című kiállítást - új gyűjtemények, címerek, pecsétek és oklevelek a kiállítási tárgyak között

i lv/tm vm sr

1963. február 12.

a budapesti történeti muzeumban megkezdték a „buda a középkorban„ című kiállítás felújítását. korábban ez a kiállítás főként a budai palota történetével foglalkozott. most „bemutatják„ majd nagy-budapest kialakulását, a budai palotát körülvevő kisebb települések fejlődését és egyesülését. a legutóbbi ásatásoknál számos dokumentumot, címet, pecsétet, és egyéb tárgyakat találtak, amelyek arra utalnak, hogy az egyes budai községek már a középkorban is „kereskedelmi és ipari gócpontok„ voltak.

kiállítják majd több középkori ház alaprajzát, a buda katonai felosztásáról és a városvédelemről szóló dokumentumokat, valamint a közelmúltban talált fegyvereket is. a kutatók kezébe került egy jegyzék, amely 1505-ből származik, s a budai mesteremberek foglalkozásait sorolja fel; ebből kitűnik, hogy abban az időben 63-féle foglalkozást üztek. „erszényesek„ elnevezéssel például azokat a mesterembereket illették, akik csak pénztárca előállításával foglalkoztak.

külön érdekessége lesz a kiállításnak egy középkori konyhafelszerelés, amelyet a várban a disz-téri kutból „halásztak„ ki. a gyűjtemény számos faedényt, fakanalat, fából készült sótaritót és palackokat tartalmaz. előkerült egy fujtató is, amely a falusi kovácsok fujtatóira emlékeztet. a régészek az edények kormozottságából és a tűzhelymaradványokból arra következtetnek, hogy abban az időben még a leggazdagabb családoknál is nyitott tűzhelyek voltak.

a széchenyi könyvtárban akadtak rá a kutatók a haller-család „származási„ könyvére, amely a tizenhatodik században készült. a könyvben nemcsak írásos dokumentumok, hanem rajzok is találhatóak. a képeken jól látható, milyen ruhát viseltek akkoriban a polgárok. a márciusban nyíló kiállításon ezt a könyvet is bemutatják./mti/

- . -

- 1 -